



VALTIONEUVOSTO  
STATSRÅDET

# Maakuntien perustaminen ja hallinnon järjestäminen

VM / Kunta- ja aluehallinto-osasto

**Sote-uudistus**

# Sote-maakuntien rahoitus 2021 ja 2022



- Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä sote-maakunnille 1.1.2023.
- Valtio vastaa sote-maakuntien väliaikaisen valmistelutoimielimen kustannuksista vuosina 2021 ja 2022
- Valtiovarainministeriö myöntää sote-maakunnille valtionavustusta niiden toiminnan ja hallinnon käynnistämisen kustannuksiin vuosina 2021 ja 2022.  
Valtio vastaa edellä mainitun tavoin myös väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän sekä HUS-maa-kuntayhtymän toimielinten toiminnan rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022.
  - Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän valtionrahoitus maksetaan HUS-sairaanhoidopiirille.
- Rahoituksen määrä valmistellaan ja vahvistetaan julkisen talouden suunnitelmassa ja valtion talousarviossa.

# Sote-maakunta ja sen toimielimet



- Sote-maakunta on kunnista ja valtiosta erillinen julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto.
  - Sote-maakunta tytäryhteisöineen muodostaa sote-maakuntakonsernin.
- Sote-maakunnan toiminta käsittää sote-maakunnan ja sote-maakuntakonsernin toiminnan lisäksi muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.
- Sote-maakunnan pakolliset toimielimet ovat:
  - Sote-maakuntavaltuusto
  - Sote-maakuntahallitus
  - Tarkastuslautakunta
  - Kansalliskielilautakunta / Saamen kielen lautakunta
- Sote-maakuntavaltuusto voi lisäksi asettaa lautakuntia, johtokuntia ja niiden jaostoja.

# Sote-maakunnan tehtävät ja johtaminen



- Sote-maakunta järjestää sille lailla säädetyt tehtävät (sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi).
- Sote-maakunta voi lisäksi alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä. (rajattu yleinen toimiala)
  - Sote-maakunnan itselleen ottaman tehtävän hoitaminen ei laajuudeltaan saa vaarantaa sen lakisääteisten tehtävien hoitamista.
- Sote-maakunta voi alueellaan harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, joka tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista.
- Maakunnan ylin päättävä toimielin on vaaleilla valittava valtuusto. Maakunnan toimintaa johdetaan maakuntavaltuuston hyväksymän maakuntastrategian mukaisesti.
  - Sote-maakunnan asukasluvun perusteella 59-89 valtuutettua.
- Maakunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta johtaa esityksen mukaan maakuntahallitus, joka vastaa myös maakuntavaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta.
- Maakunnan organisaation sisällä toimintaa ohjataan hallintosäännöllä ja muilla maakuntavaltuuston päätöksillä.

# Sote-maakunta ja kunnat



- Tehtäväsiirrot kuntien kanssa:
  - Sote-maakunta voi hoitaa kaikkien alueensa kuntien kanssa tehdyn sopimuksen perusteella niitä kuntien vapaaehtoisia tehtäviä, joiden hoitamiseen kunnat osoittavat rahoituksen ja jotka liittyvät sote-maakunnan tehtäväalaan.
  - Järjestämisvastuun siirto sote-maakunnalta kunnille voidaan tehdä vain lailla.
- Sote-maakunnan ja sen alueen kuntien on neuvoteltava valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.

# Sote-maakuntien yhteistoiminta



- Sote-maakunnat voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä.
- Sote-maakuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ja sote-maakuntayhtymä.
- Sote-maakuntayhtymä on mahdollinen vain tukipalvelujen tuottamiseen liittyvissä tehtävissä, eikä sille voida siirtää järjestämisvastuuta.

# Sote-maakunnan talous ja tarkastus

- Sote-maakuntalaissa säädettäisiin sote-maakunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja sen käsittelystä sekä hallinnon ja talouden tarkastamisesta
  - Sote-maakuntavaltuusto hyväksyisi sote-maakunnalle talousarvion ja taloussuunnitelman, investointiosassa myös maakuntakonsernin merkittävät investoinnit
  - kirjanpidossa noudatettaisiin kirjanpitolakia, tilikausi kalenterivuosi
  - tilinpäätös sisältäisi toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot
  - tarkastuslautakunta asetettaisiin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten
  - tilintarkastajaksi valittaisiin tilintarkastusyhteisö, joka nimeäisi vastuunalaisen JHT-tilintarkastajan

# Sote-maakunnan talouden ja tarkastuksen erityispiirteet



- Sote-maakunnan talous
  - sote-maakunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa rahoitustarvetta ei voisi kattaa pitkäaikaisella lainalla
  - taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään talousarviovuotta seuraavan toisen vuoden päättyessä
  - taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien
  - konsernitilinpäätöksen yhdisteltäisiin sote-maakuntien yhteistoimintaa varten perustetut yhteisöt.
- Sote-maakunnan tarkastus
  - Valtiontalouden tarkastusvirastolla olisi oikeus tarkastaa sote-maakunnan ja sote-maakuntien yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen toimintaa ja taloudenhoitoa.



# Sote-maakunnan arviointimenettely



- Valtio ja sote-maakunta arvioivat maakunnan taloudellisia sekä palvelujen järjestämiseen liittyviä edellytyksiä selvittä tehtävistään (perusoikeudet, talouden tasapainovaatimus)
  - **käynnistettävä** VM:n päätöksellä STM:n aloitteesta, palveluja koskevat edellytykset sote-järjestämislaissa
  - **voidaan käynnistää** VM:n päätöksellä, taloutta koskevat edellytykset sote-maakuntalaissa.
- Arviointimenettelyä varten asetetaan arviointiryhmä
  - tekee ehdotuksen sote-maakunnan talouden tervehdyttämiseksi sekä sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi tarvittavista toimista.
- Sote-maakunnan viranomaisen toimivallan rajoittaminen menettelyn ja toimenpideohjelman keston aikana.



## Lisätiedot

Neuvotteleva virkamies Erkki Papunen, puh. 0295 530 167  
etunimi.sukunimi@vm.fi

VM/Kunta- ja aluehallinto-osasto